

Zabawy fundamentalne

poleca Jolanta Bień - SPPP

Zabawy Fundamentalne to kompleksowy program wspierania rozwoju dziecka od 2 do 6 roku życia. Oparty został na teoriach poznania i nauczania opracowanych między innymi przez Lwa Wygotskiego, Marię Montessori, Janusza Korczaka i wielu innych pedagogów, którzy przyczynili się do rozwoju osobowości małego człowieka.

Program jest przede wszystkim oparty na teorii inteligencji wielorakich Howarda Gardnera. Teoria Gardnera mówi, że inteligencja nie jest jedną właściwością, która opisuje możliwości człowieka w zakresie aktywności intelektualnej ale istnieje kilka rodzajów **inteligencji**:

- inteligencja przyrodnicza
- matematyczno-logiczna
- ruchowa
- językowa
- wizualno-przestrzenna
- muzyczna
- interpersonalna

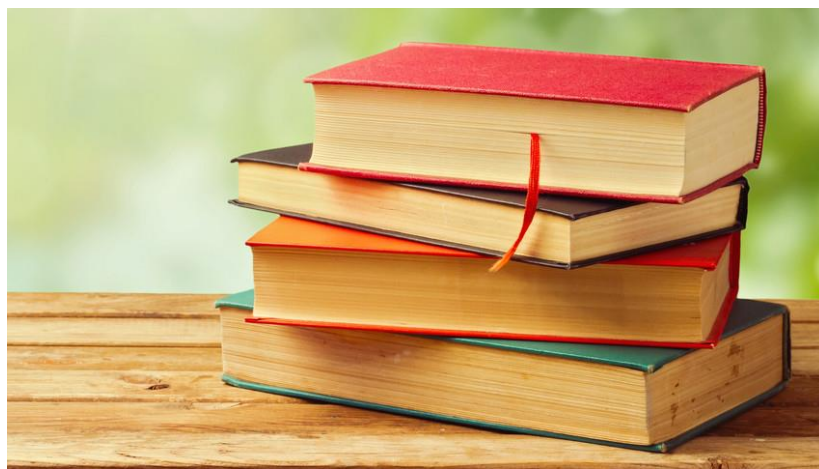
Każdą z nich można rozwinąć, nawet u najmłodszych dzieci.

W ciągu pierwszych pięciu lat życia rozwija się ok. 50 % zdolności do uczenia się. Następne 30 % rozwija się do 8 roku życia.

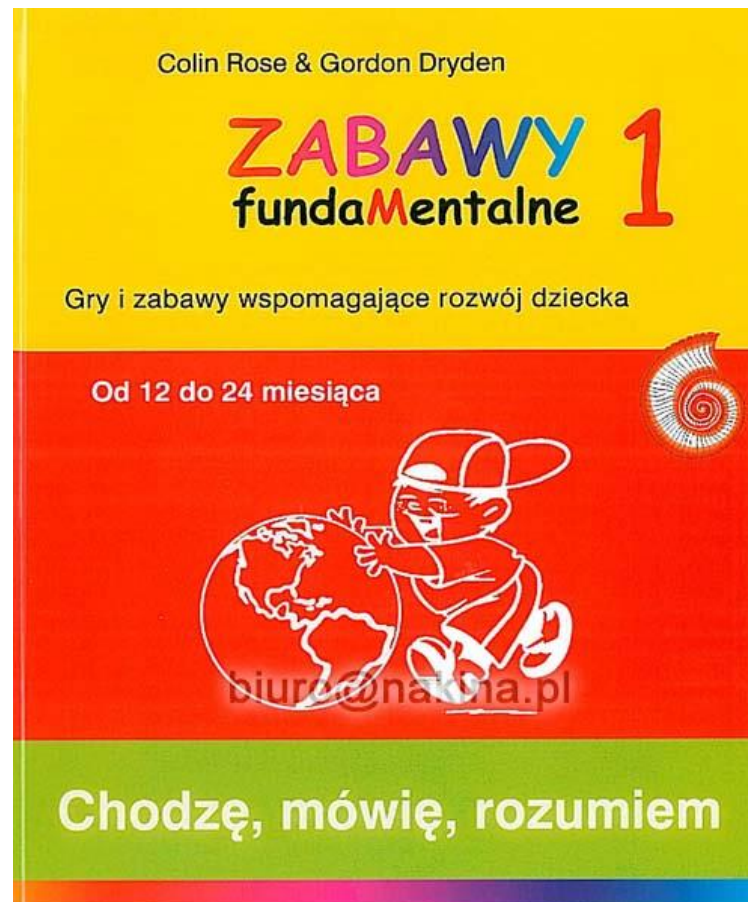
!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Cała wiedza zdobyta w późniejszym okresie życia dziecka będzie **oparta na fundamencie zbudowanym w pierwszych latach życia.**

Zabawy fundamentalne zostały początkowo rozwinięte w Wielkiej Brytanii jako unikalna kolekcja ćwiczeń i gier, które pozwalają nauczycielom i rodzicom stworzyć kompletne środowisko potrzebne do wczesnego rozwoju bystrego i szczęśliwego dziecka. I daje możliwość, aby dzieci były lepiej przygotowane to startu szkolnego

Program Zabaw fundamentalnych został dostosowany do polskich przedszkoli przez Instytut Innowacyjnej Edukacji (INE) w roku 2010. Program ten został uruchomiony w Białymstoku i Wrocławiu w 2012 roku. Łącznie objął 130 placówek przedszkolnych

Twórcy zabaw fundamentalnych i ich koncepcje

Twórcy zabaw fundamentalnych, Colin Rose i Gordon Dryden, kładą na barki rodziców sporą odpowiedzialność – zakładają oni bowiem, że dziecko jest trochę „czystą kartą”, a to właśnie od rodziców i ich działań zależy to, jakie „fundamenty” sposobów rozumienia świata, odczuwania i myślenia.

Zabawy fundamentalne są bowiem nie tylko niezwykle wartościowe – za ich sukcesem stoi także lekka forma i radość działania.

.

Na początku uwzględnijmy czas – jak twierdzą specjaliści, wystarczy tak naprawdę zaledwie **trzydzieści minut** dziennie zabawy, aby osiągnąć optymalne efekty.

Warunek! – to ma być trzydzieści minut, podczas których rodzic jest w pełni zaangażowany w zabawę. Choć wydaje się to banalne („Phi! Pół godzinki zawsze znajdę!”) to w istocie trzeba jednak włożyć sporo wysiłku w konsekwentną zabawę.

Kiedy widzimy u dziecka zmęczenie albo brak zainteresowania zabawą, przerywamy –

zaangażowanie malca ma być spontaniczne, a nie wynikające z potrzeby rodzica.

W trakcie **zabaw fundamentalnych** ważna jest różnorodność – chodzi o to, aby wspierać wszystkie z ośmiu rodzajów inteligencji dziecka.

Jak wyglądają zabawy fundamentalne?

Bardzo, bardzo różnie. Np..

Wspierając inteligencję językową, możemy bawić się w wyginanie języka, próby tworzenia najdłuższych wyrazów, powtarzanie dźwięków czy słowne kalambury.

Inteligencję wizualno – przestrzenną możemy wspierać poprzez przesypywanie drobnych przedmiotów, zabawę „gdzie mam nos” czy szukanie przedmiotów znajdujących się w tym samym pomieszczeniu, po usłyszeniu ich opisu. Umiejętności interpersonalne udoskonali mini teatrzyk.

Wszystko zależy od kreatywności rodzica i nauczyciela

PRZYKŁADOWE ZABAWY FUNDAMENTALNE

Zabawa palcami (w pierwszym etapie określane tradycyjnie jako masażyki lub zabawy paluszkowe, powszechnie znane są: Rak , Sroczka, Czapla, Kominiarz itd.).

Zabawy manipulacyjne z materiałem sypkim i przekształcalnym (kasza, fasola, groch ryż, itp.) to kolejny etap po zabawach paluszkowych i są wstępem do nauki pisania - dziecko chwytając i podnosząc przedmioty ćwiczy sprawność manualną, chwytanie pod kontrolą wzroku.

Zabawy z wodą (woda, bańki mydlane, woda z mydłem) – przelewanie, nabieranie, odmierzanie,

Zabawy plastikowymi butelkami - wykorzystujemy butelki po napojach (po dwie) 0,5l; 1l; po kefirze, maślanie (zakręcane). Oklejamy je kolorowym papierem i wypełniamy różnorodnym materiałem takim jak: ryż, cukier, mak, soczewica, drobne kamyki, łupiny po orzechach, kasztany. Tworzymy pary - duety tak samo brzmiących butelek. Kolorowe butelki są ciekawym instrumentem. Można wykorzystać wiersz:

Tę muzykę dookoła, każdy chyba zna.

To butelki tworzą dźwięki już orkiestra gra.

Stuk-stuk, puk-puk. Pac-pac, bum-bum.

Klap-klap, bach-bach. Szur-szur, trach-trach

ZABAWY ROZWIJAJĄCE UMIEJĘTNOŚCI MATEMATYCZNE

Co należy zrobić? Rozmowa o pojęciach: mokry, zimny, gorący, ciepły, mydlany, świecący, fale, wiry, unosić się na wodzie, tonąć, pełny, pusty, płytki, głęboki. Kuchenne miarki świetnie nadają się do zabawy w czasie kąpieli. Ile kubeczków wody można wlać do słoika? itd...

ZAGADKI Z ZAMKNIĘTYMI OCZAMI:

Zawiązać dziecku oczy – oczywiście pod warunkiem, że dziecko się tego nie boi. Następnie zachęć do rozpoznawania różnych dźwięków i przedmiotów

Bibliografia

1 „Zabawy fundamentalne 1. Chwytam, siedzę raczkuję” Gordon Dryden, Colin Rose, Wyd. Transfer Learning, Rok wydania: 2006

2 H. Olechnowicz, Zabawa wychowuje leczy i raduje. Zabawa z mamą i tatą, dziadkiem i babcią, Centralny Ośrodek Metodyczny Poradnictwa Wychowawczo -Zawodowego MEN

3 M. Koc, Zabawy w edukacji elementarnej. 105 zabaw z wykorzystaniem prostych przedmiotów

4 <http://www.zabawyfundamentalne.pl/zabawyfundamentalne-dla-rodzicow/>

5 <https://www.osesek.pl/wychowanie-i-rozwoj-dziecka/zabawy-dla-dzieci/zabawy-fundamentalne-o-co-w-nich-wlasciwie-chodzi.html>